

NÄRSYNTTEST

Testavstånd 40 cm

font

0,066

Mitt Helsingfors

54

0,1

är lika mycket barn- domens som nuets

35

0,16

stad. Gatorna har uttryck som en gång
fanns. Kvarter och bakgårdar som var
en del av mitt liv lever kvar på avstånd.

20

0,2

Här fanns levande fasader som nu är stål och glas.
Grävskoporna har utplånat påtaglig verklighet, men
minnet återskapar gator, rum och människorna där.

16

0,25

Mycket finns kvar: bakgårdar, prång och trappor, ensamma
träd, blåsiga backar. Vad som fanns finns fortfarande, men
minnets och nuets bilder täcker inte varandra. Det är inte

14

0,32

bara grävskoporna som har förändrat din stad. Du är själv förändrad, med förändrad
fasad.

10

Där mjölkbutiken fanns finns nu ett kontor. Ljud försvinner också: hästhovarnas

0,4

ekon, slamret av mjölkstänkor, den öppna spårvagnens gnissel mot skenor som ännu finns
kvar, väsandet från skräddarpressen, bykstugans ekande röster ur ångorna, de dånande pisk-
balkongerna, gårdssångarens gälla tenor. Med åren förändrades och utvidgades staden och

9

0,5

gör det fortfarande. Den är välkänd och okänd, växlar som årstiderna och åren, som vindarna och havsljuset.
Mina tidigaste minnen kretsar kring Kronohagens gamla hus och bakgårdar. Mörkret blåste in från havet och snön yrde när
jag stretade runt hörnet vid Presidentens Slot på väg till Stadsbiblioteket vid Richardsgatan, min barndoms paradiset, min
sanna skola, mitt egentliga Universitet och min arbetsplats under trettiofyra år. Den breda trappan bestogs med knäna

7

0,66

mot hakan, nästan, och framför mig låg genast barnavdelningen, tanterna bakom disken, doften av trycksvärta och äventyr, vått ylle och drömmar. Den andra rutten kom i
mitten på trettioåret, förbi femkanten och Bio Merano, förbi Johannesplan, upp och ner för Högbergsgatans backar. Eller förbi Broban till skolan där den stod, en fastspikad
obönhörlighet i sten. De vida äventyren bland böckerna från biblioteket, och läxböckernas torra fakta: livets vägsåll vägde jämt.
Vid klart väder, påstod pappa, kunde man från Brunsparksvallarna se ända till Estland. Jag lade handen för pannan med såg bara glittrande sol, segelbåtar, vidöppen
havshorisont. Inåt staden låg gatorna sommarmatta och heta. Alla som bara kunde flyttade ut till länder om sommarna. Att vara sommarledig i stan var som att uppleva

5

0,8

en ändlös söndag. Men överallt längs stränderna låg botarna och väntade på uppbrott. Oljefläckar gnistrade i alla regnbågens färger invid bryggorna. Måsar skrek.
En varm vårsöndag vid Hagnäs torg i början på 30-talet serverar restaurang Alkåla i sin övervåning - vita borddukar, buketter med tulpaner och björklörklöv vart tredje bord - assietter med korv och ost, falsk skoldpadde-soppa,
kaviar och glass. Trion spelar Brahms ungerska. Jag försöker göra mig osynlig i soffrummet. Pappa har med elegant handstil skrivit ut en check. Han är banktjänsteman. På hemvägen diskuteras familjekonomen, det gäller
att "skaffa pengar". Tiderna är svåra och uppkomlingar gör sig lika breda som golfbyggena. Vi är på väg till vår tvårummare i kvarteret Buffeln. Sedan blev det Forellen och Fasanen - djur och läckerheter jag aldrig stötte på på
den tiden. Mjölkbutiken på Sjöullsgatan, bageriet under oss på Skeppargatan, ångan från bastun i Källarvåningen: dofter som är borta. Fasanen rynde - eller rättare sagt, trängde in - en bakgård där rättorna sprang omkring

4

(Bo Carpelan, Marginalia till en stad, sidor 18 - 20)

Synskadades
Centraförbund r.f.

Syncenter VISIO, PB 41, 00930 HELSINGFORS
Tel. (09) 396 041 Fax. (09) 3960 4560 <http://www.nkl.fi/visio>

INVALIDITETSKLASSER PÅ BASEN AV SYNFÖRMÅGAN (SHM 1649/09)

Synskärpan (visus) med glasögonkorrigerig. Invaliditetsklassen i den motsvarande rutan								
Visus	≥ 0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	under 0,1
≥ 0,7	0	0	0	1	2	2	3	4
0,6	0	1	1	1	2	2	3	4
0,5	0	1	1	1	2	2	3	4
0,4	1	1	1	2	3	3	4	6
0,3	2	2	2	3	4	5	7	9
0,2	2	2	2	3	5	10	11	14
0,1	3	3	3	4	7	11	15	16
under 0,1	4	4	4	6	9	14	16	18

Synfält (Goldmann II/4 eller motsvarande)			invaliditetsklass
Koncentrisk inskränkning			Fullkomlig avsaknad av mörkersyn (Goldmann-Weekers adaptometri) Den skotopiska funktionen saknas helt Fullständig färgblindhet (achromatopi) Dubbelseende (diplopi)
Synfältets temporalgräns	Ett öga: invaliditetsklass	Båda ögonen: Invaliditetsklass	
60°	0	2	
40°	0	6	
30°	2	9	
20°	3	14	10
under 20°	4	16	
invaliditetsklass			
Homonym hemianopi:			Ett öga måste täckas Förekommer bara vid seende
Åt sidan, beroende på vilken sida		6-8	4 2
uppåt		5	3
nedåt		10	0
Homonym kvadrantanopi		3-5	
Bitemporal hemianopi		5	2-4
Binasal hemianopi:			
Samsynen saknas		4	båda ögonen 6
Samsynen kvar		2	det enda ögat 6
			Konstgjord lins (IOL): olägenheten bedöms enligt synförmågan med glasögonkorrigerig
Absoluta synfältsdefekter (skotom) inom synfälten			invaliditetsklass
Ett absolut stort skotom inom det centrala synfältet (30°) i ett öga			2-3
Ett absolut skotom inom det centrala synfältet i båda ögonen eller i det binokulära synfältet.			4-8
Ett absolut skotom, som är större 30°, i båda ögonen eller i det binokulära synfältet			9-14
Dessutom beaktas det s.k. tunnelseendet vid ringformade synfältsdefekter			
Ringformade synfältsdefekter bedöms enligt synfältets temporalgräns, såsom vid koncentrisk inskränkning av synfältet, men samtidigt beaktas nyttan av det resterande synfältet utanför den ringformade synfältsdefekten.			
Torra ögon -syndrom: konstaterat med Schirmers test eller motsvarande			1-3
"Rinnande ögon": kontinuerligt tårflöde			1
Mydriasis: t.ex. traumatisk dilatation av pupillen (bländning och suddighet)			2-4
Avvikelse i ögonmotoriken: T.ex. nystagmus, dystoni, tick-rörelser, oftalmoplegi externa (sub)totalis, internuklearisk oftalmoplegi			1-5

KLASSIFIERING AV SYNSKADAN ENLIGT WHO- REKOMMENDATION

(The Prevention of Blindness, Wld Hlth Org. techn. Rep. Ser., 1973, No. 518, Geneve)

1 Synskadad	under 0,3	→	≥ 0.1		
2 Uttalat synskadad	under 0.1	→	≥ 0.05		
3 Svårt synskadad	under 0.05	→	≥ 0.02		∅ ≤ 20°
4 Nästan blind	under 0.02	→	1/∞		∅ ≤ 10°
5 Helt blind	0 = uppfattar inte ljus				
9 Obestämd					
WHO-klasserna 1-2 betyder synsvaghet och klasserna 3-5 blindhet.					

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Register över synskadade

Institutet för hälsa och välfärd (THL)

PB 63, 00030 IIRIS telefon: (09) 396 041, fax: (09) 3960 4720